

Sonderjylland.

Dansk Gudstjeneste. Paa Grund af Skulmangelen har Frue Menighed i Hensborg kl. 11, Hensborg kl. 10 indtil videre henlagt sine Gudstjenester til Helligaandskirken, der lettere kan opvarmes. De danske Gudstjenester maa derfor foreløbig henlægges til om Aftenen.

Smørpriser. Magistraten i Aabenraa bekendtgør, at der er fastsat nye Priser for Smør, nemlig: Mejeripris for Producenter 2 Mark 55 Pfenning, ved Salg fra Mejeriet til Forbrugere 2 Mark 70 Pfenning og ved Salg gennem Detailhandlere til Forbrugere 2 Mark 75 Pfenning Bundet.

Jagt. For at forebygge Vildtfaade og for at drøje paa de knappe Skovforraad er det nødvendigt, at der nu i Jagttiden overalt stiftes Vildt med den største Vær. Den stedfortrædende Generalkommando i Altona anmoder derfor Jagtpolitikmyndighederne om i denne Tid at benævne deres Områder paa, at der bliver skudt saa meget Vildt som muligt, især af Kronvildtet og Vildsvinene formindst, spærende til krigsforholdene.

De 17aarige. „Esbj. N.“ meddeler: For nogle Dage siden udkom der Ordre til de 17aarige i Lyf-land om paamy at fremstille sig paa Sessjonen. De har tidligere maattet fremstille sig, men Starteparten fik den Gang Lov til at vende hjem igen. Nu derimod ventes det, at de resterende straks maa lade sig uddanne til Soldater for efter en kort Uddannelse at afgaa til Fronten.

Gottorp Slot herget af Brand. Efter hvad „Hamb. Freundsblatt“ meddeler, udbrod der forleden Eftermiddag Aften mellem kl. 9 og 9½ Brand i Gottorp Slot. Ilden angreb først Taget i den Vest for Hovedindgangen liggende Sydfløj af Slottet. Man tilfaldte straks Dampsprøjtterne fra Kiel og Hensborg, der ogsaa snart kom til Stede og bekæmpede Ilden energisk. Kl. 3 om Natten blev Kaarnt, ogsaa angreb af Ilden, og man frygtede nu for, at den skulde brede sig til hele Slottet. Der blev da sendt telegrafisk Bud efter en Dampsprøjt fra Hamborg, og den blev ogsaa sendt af Sted i et Særtog, men da dette kom til Neuzumster, blev Sprøjtstøbet. Det var nemlig Ildkæden de 20 andre Dampsprøjtter at begrænse Ilden, og ved Middagstid om Søndagen var den bekæmpet saa stærkt, at Sprøjtterne kunde sendes hjem.

Hele Slottets Sydvestfløj med Kaarntets vestre Sydfløj og Vestfløjen lige til det gamle Hjørnemark blev et Røt for Værne.

Derimod reddedes den gamle Nord- og Sydfløj, ligesom Slotskædet med den berømte hertagelige Bebestal, et Mejeriværk af Zintarfiaarbejde, ingen Skade led.

Marjagen til Ildens Optømt er endnu ubekendt.

Sonderjylland.

XIX.

Mel.: Der var en Tid, da jeg var meget lille.

Den første Bryd for Mand saavel som Kvinde, Det var at kæmpe for den danske Sag.

Det er en Ros, som ikke kan bortjoinde; Hvor man kom, man tvang det gode Flag.

Et anbefalings-Brev det var, som vejede; Det viste frem den rigtige Aulær; Thi naar et saadant Vejdebrev man ejede;

Da fandt ved det man lidt en aaben Dør.

Var Manden tykt, da helst sin Dør ham tilkæntte; Da vandt han Hjertelum, man fik ham før.

Var Manden tykt, dt helst sin Dør man stængte; Han var jo tykt, han var jo intet værd.

At være dansk i Sjæl, i Sind, i Taler;

Var næsten mere end at være god. Blandt alle Dyrer var det Kardinalen; Lyf var en Sort, man traadte under Fod.

Man overdrev saa lidt i Kampens Gede, Det rette Raadehold blev stundom glemt;

Man var ej sen at drage Sværd af Stede, Man vilde noget grundigt og bestemt.

Der mange var, som Idealets Fane holdt højt i Vejret under Kampens Drag, Og Maalet var, at Synden fik sin Bane,

At Løgn og Uret det led Nederlag. J. C. Gundesen.

Det skandinaviske Spørgsmaal.

Da det tyfje Rige oprettedes i 1871 skriver „Finanstidende“ var det en Begivenhed, som kunde give Anledning til mange Betragtninger i Danmark. Ved vor Sydgrense rejste sig et Rige af knuende Overlegenhed, rigt beklædet med Penge og med de største Udviklingsmuligheder. Danmarks udenrigspolitiske Stilling var lidet lystelig. I 1864 havde Centralmagterne rettet et døbringende Slag imod os, og forholdet til Lyf-land maatte derfor uundværdigvis blive bittert. Sverige og Norge havde svigtet i Nordens Stund, og de europæiske Stormagter, der i 1864 ikke havde rørt en Finger for os, var enten som Frankrig politisk svækket eller som Rusland og England optaget af selv at indrette sig efter den nye Situation.

Den Beskimmelse, Nederlaget i 1864 havde bevirket i Danmark, fik da Røring ved det sejrsligste Preussens Magtudvidelse i 1871. Afmagtsfølelsen gik os i Blodet og sidder der maaste endnu. Og alligevel tog Udviklingen en helt uventet Retning for os og en langt gunstigere, end vi skulde have ventet. Det mægtige økonomiske Dvspring i Lyf-land, stimulerede ogsaa det danske Erhvervsliv til nye Anstrengelser. Det er næppe rigtigt at tale om en økonomisk Genrejsning efter 1864. Der truede Danmark samme Skæbne efter vor Krig, som Frankrig udvortes for efter 1871. Det er først Spisjonsjunktur i Begyndelsen af 1870erne og vel nok ogsaa det dybe Indtryk af, at den tyfje Fære maatte mødes med Dvspringen af al vor Energi, der skabte den økonomiske Bevægelse her i Landet op til vore Dage.

Det er værd at mærke, at den nye Tid begyndte i Danmark langt tidligere end i Norge og Sverige. Impulserne hvdfra og Nødvendigheden af at værges os mod den nationalt og økonomisk truldede nye Kræfter frem af den danske Jord. Det lyfledes os at knytte saadanne Forbindelser med de store Magter, der oikang os, at vi efterhaanden sølte vor Stilling betrygget. England blev vor bedste Kunde, Lyf-land vor rigtforlynde Leberandør og Rusland, de store Fremtidsmuligheders Land.

Verdenskrigen har bragt en Ændring i disse Forhold og stiller os overfor en Nyorientering uadtil. Ganske særlig berøres Danmark saavel som Norge og Sverige af den russiske Revolution og den Forfykning i Magtforholdene, som den har bevirket. Lyf-land har faaet en dominerende Stilling i Østersøen, og skulde vi gøre bort Bestik op efter den Udvikling, der forekommer sandsynligt, bliver det, at der langs Østersøen opstaar en Række Smaastater, der saavel økonomisk som politisk mangler den Kraft, Gzardsmet før 1914 besad.

Der er sævnligt fremsat Udtalelser om et „Mitteluropa, der vilde blive den aktiverende Magtfaktor paa det europæiske Kontinent. I den senere Tid er ganske vist Diskussionen derom traadt mere i Baggrunden i Lyf-land og Østrik-Ungarn, og man maa antage, at naar det Kyst, der nu holder disse Riger sammen, slappes, vil Betænkkelighederne overfor en saadan Sammenføjsning dogge Men selv om et mellemeuropæisk Kæmperige ikke dannes Syd for vor Grænse, er dog den Ugevægt, der tidligere gjaldt

i Nordeuropa ophævet. Man maa i hvert Fald regne med, at Lyf-land bliver langt den stærkeste Magt ved Østersøen. Der ved opstaar et nyt balstiff Spørgsmaal, og den Indflydelse, Gansaforbundet i Skandinaviens ældre Historie udvæde i Norden, vil atter søles som en Fære for vor frie økonomiske Tilværelse.

At man ogsaa i vore Nabolande er opmærksom paa dette Forhold fremgaar af en ledende Artikel om „Raktfordelingen vid Østersøen“, som nylig fandtes i „Gøteborgs Handels- och Sjøfartstidning“. Det højtante Blad, der staar den nuværende svenske Regering nær, skriver:

„Man kan ikke lufte Øjnene for, at hvad der nu er ved at fuldbvædes i Østersøprovinserne og Finland i høieste Grad berører Sveriges Interesser. Vi har flere Gange fæstet Opmærksomheden paa, at om det end indeholdt en søgt Lygghed for Skandinaviens, at den russiske Overmagts Tilvækst i det nordvestre Europa blev svækket, var dog den Løsning, som laa i, at Lyf-land underlagde sig den hele østre Kystkæde, og at Østersøen ingenlunde uden sine baade økonomiske og politiske Svingesiger for vor Land. Det kan være en ny Gansfa, som Grunden lægges til i disse Dage, og dens Vælske kan en Gang blive lige saa trykkelige for de nordiske Folk, som det, den gamle Kong Gustav befriede Landet for.“

I Lyf af denne Nydannelse faar det skandinaviske Spørgsmaal en særlig Betydning. Et godt Nabolab mellem de tre Brøderfolk bliver en Livsbetingelse, indbyrdesforstaaelse og et trofast Samarbejde en Fordel, der overhovedet ikke kan vurderes højt nok. Middelalderens Gansfa kæmpe en bitter Kamp mod de londonke Kræmmere om Handelen i fjerne Lande, men havde let Spil i de hjemlige Farvande, hvor indre Splid svækkede al Modstand mod dens Fremtrængen.

Efter denne Krig vil de nordiske Lande stadig rette Blikket udad, og har England og Amerika rejst Stranfer mellem sig og os, vil dog fra vor Side alle Veitrabere blive rettede imod at knytte igen de Traade, Blotadefrigen har klippet over. Ved det Kongemøde, der idag aabnes i Kristiania, giver de tre nordiske Nationer den øvrige Verden et stort Vidnesbyrd om deres Slægtfæls, Interessesælleskab og Neutralitetsvillie. Vøffer der nye Kræfter frem i vor Nærhed, da vil vi ogsaa dygtiggøre os til i fredelig Forstaaelse indodtil og uadtil at holde Trit med den nye Tid.

Council Bluffs, Iowa.

22. Januar 1918.

Der er ikke noget saa kosteligt at eje som en god Samvittighed. Da „Skriver“ ogsaa gerne vilde eje den gode Samvittighed, er der nok ikke anden Udvej for ham end at skrive lidt til „Dansternen“.

Der er i den sidste Tid talt alvordligt til vor Menighed gennem usædvanlig mange Dødsfald, især blandt de unge. Onsdag den 16. Jan. blev Mrs. R. C. Nielsen, et af vore ældste Menighedsmedlemmer, begravet. Hun var død efter ca. to Aars Sygeleje. Hun gif— det er vort ifre Haab — over fra Døden til Livet. Pastor Bertsen sagde blandt andet ved denne Lejlighed, at der var aldrig før blevet begravet saa mange fra vor Kirke, som nu i den sidste Tid. Det kan nok stemme Sindet til Møder.

Det er maaste overflødig at fortælle, at vi havde et Par velslykkede Julefester. Børnene brugte det Program, som Blair havde udgivet. „Skriver“ synes ellers, at naar der udgives et Program af denne Slags, var det snuffeligt, at det var mere nyt og afbælsende. De unge havde et ganske lystigt og vel udført Program samt Forfættninger i Kirken pænt smykkede Krypt.

Vi kan nok stærke Krigen ogsaa her i Byen. Der er udgaaet 1123 frivillige herfra, saa vi har endnu ingen „Draft“ haft. — En af de sidste, der forlod os, var Miss E. Mathiasen, ældste Datter af ældste Pastor L. Mathiasen. Hun gif som Englelejerste ved det Røde Kors „Hospital Unit“ her fra Byen. Det er nu, efter sidste Meddelelse, paa Sævet, destinationen „somewhere.“

I den sidste Tid er der bløven Fære for Skulmangel her i Byen. Som følge deraf er Forretningerne kun aabne fra 9—5. Kirkerne har afslagt Søndag Aften Gudstjenesterne, og Onsdag Aften Møderne holdes i Hjemmene.

Prof. Vig nævner i „Dansternen“ om det snuffelige i at holde Larsmødet paa et mere centralt Sted, end Skennare, i Kar. Det var snuffeligt, om det kunde lade sig gøre, og det vilde sikkert blive blist med Glæde af mange Samfundsvøener.

Med venlig Høilen til Dansternes Læsere fra Skriver.

Kvitteringer.

Japanmissionen:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$4340.25
Falmouth, Me., the Young Peoples Society	10.00
Royal, Ia., Pastor Theo. M. Hansen og Hustru	5.00
Cushing, Wis., R. P. Peteresen Søndagsseg	14.55
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Anton A. Peteresen	10.00
Silney, Mont., Bella Mgh. Søndagskole	5.00
Dickson, Alta., Can., Hedningemissionsf.	28.00
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. S. E. \$8.13; Chris Jensen \$3	11.13
Cordova, Nebr., Vor Frelser's Mgh.	15.00
Co. Bluffs, Ia., Den danske Søndagskole i Kirken	5.00
Northfield, Minn., St. Peters d. I. Kof.	10.00
Ringsted, Ia., Past. P. S. Miller og Hustru	2.00

Tilfammen... \$4455.93

Udbetalt til Dato 5760.41

Underfud \$1304.48

Indianermissionen:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$1771.52
Ringsted, Ia., Past. P. S. Miller og Hustru	2.00
Oversfud ved Julefejsten i Dak, Oka.	100.00
Falmouth, Me., the young People Soc.	5.00
Royal, Ia., Pastor Theo. M. Hansen og Hustru	5.00
Eugene, Ore., Bekkedsa, Kof.	11.00
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Anton A. Peteresen	10.00
Sidney, Mont., Bella Mgh. Søndagskolen	5.00
Dickson, Alta., Can., Hedningemissionsf.	14.00
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Chr. Jensen	3.00
Northfield, Minn., St. Peters Mgh. Kof.	10.00
Audubon, Ia., Den d. ev. l. Hedningemissionsf.	24.00

Tilfammen... \$1960.52

Udbetalt 2133.60

Underfud \$173.08

Mormonmissionen:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$1727.19
Ringsted, Ia., Past. P. S. Miller og Hustru	2.00
Royal, Ia., Bethlehems Mgh. (alle Mrs.) Martin Johansen, Paul Beck, Knud Christensen, Theo. M. Hansen, Ether Christensen, Peter Rasmussen, Miss Johanne Ørnbech hv. \$1	7.00
Winneapolis, Minn., Mrs. R. G. Hansen	2.00
Easton, Cal., Emmanuel's Mgh. (alle Mrs.) C. Andersen, Greger Andersen, S. P. Andersen, Sime Jensen, Chri Thomsen, Jakob Hansen, Gobart Jensen, John Johansen, Rasmus Nielsen, Mads Nielsen, Otto Niel-	

Jen, D. M. Olsen, Jens Peteresen, Søren Peteresen, Anders Peteresen, Peter Rasmussen, Jens Sørensen, Andrew Nielsen, Christ Peteresen, Fritz Christensen, M. Mogensen, R. Laurisen, Troneberg, Overgaard, P. Olsen, David Gørtz, Anna Heitman, A. P. Juhl, Rasmus Jørgensen, Chris Nielsen, R. B. Nielsen, Geo. Pilegaard, Peter Pilegaard, Marius Peteresen, Maurice Peteresen, M. Terkelsen, S. B. Krogh hv. \$0; Thomas Berg, A. P. Hansen, Hans Hansen, Chris Nielsen, Leonhardt Peteresen, P. A. Smith, Margrethe Gørtz, P. Hammond, J. D. A. Johansen, P. J. Bonborg, Chris Pilegaard, Kai Paulsen, John Smith, J. P. Schmidt, Geo. Christensen, Harald Martbedahl hv. \$1; P. Christensen, Chris Hansen, J. D. Myer hv. 75c; Louis Hammond 25c	37.00
Northfield, Minn., Den d. I. Kof.	5.00
Staplehurst, Nebr., Kof.	5.00

Tilfammen... \$1785.19

Udbetalt til Dato 2005.10

Underfud \$219.91

Skolekassen:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$2184.21
Sergant Bluffs, Ia., M. B. Jørgensen	1.50
Elmdale, Minn., R. S. Gundersen	10.00
Ruffin, Nebr., Magnus C. Peteresen, Eder Peteresen, Chris Mikkelsen, Ole Olsen, Magnus West hv. \$2	10.00
Falmouth, Me., Emaus Mgh.	10.00
Royal, Ia., Past. Theo. M. Hansen og Hustru	5.00
Blair, Nebr., Past. A. Th. Schultz og Hustru, Lars Hansen, Mrs. Marie Beck, Due L. Andersen, L. A. Laurisen hvd \$5; Thomas Christensen, Mads Hansen, P. C. Sørensen, Christian Andersen, C. A. Hansen, Niels Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Chris Jensen	4.00
Jesperesen hv. \$3; Louis Robertsen, Chr. Andersen Noer, Otto Hansen, Andrew Larsen, S. J. Hansen, S. Elov Nielsen, M. M. Andersen, L. S. Munk, Jacob Andreasen, Miller Munk, C. M. Christensen, Chris Nohsenbeck, R. L. Lund, Johannes Jensen, Hans J. Nielsen, Mrs. A. N. Beck, C. A. Johansen og Hustru hv. \$2; P. S. Big \$2.50; Chris F. Jensen, Gundahl, Paul J. Paulsen, Rasmus Johansen, Chris Madson, C. M. Christensen, Martin Paulsen, Rasmus Peteresen Theo. Andersen, C. Pilegaard Jensen, Bm. Beernstrup, Julius Kühr, Bm. Johansen, Hansen Brenholdt, Kristofer Paulsen, Jens Andersen, J. S. Hedlund, L. Mirlegaard, Henry S. Loft, R. C. Jensen, Niels Jensen hv. \$1; J. P. Nielsen, Fred Enger, hv. \$1.50; Hans Sørensen 50c	104.00
Coalridge, Mont., Emaus Mgh.	18.50

Guthrie, Minnesota, St. Mortens Menighed: R. P. Nielsen, Andrew Olsen, Knud Rasmussen, Christen Jensen, Anton Jørgensen, Søren Andersen, Andrew Peteresen, Jørgen S. Jørgensen, Hans Jørgensen, P. M. Nielsen, S. B. Becker hv. \$2; Hans Knudsen, A. P. Miller, Anton Sørensen, J. P. Christensen, Jens A. Becker hv. \$1; S. P. Peteresen, R. P. Peteresen hv. \$1.50; Ellis Christensen 50c

Sweetwater, Nebr., A. Hofgaard	5.00
Racine, Wis., Vor Frelser's Mgh.	35.00
Brayton, N. Y., Salems Mgh.: Pastor J. J. Riddig \$5; C. M. Christensen, Christen Rasmussen hv. \$2; S. Hansen, J. Eperfen, Mrs. A. Nielsen, P. Johansen, Mrs. C. A. E. Peteresen, S. M. Christensen, Miss Hansine Hansen, Carl Brodegaard, Miss Juliane Jørgensen, Miss Hustru, A. J. Laurisen, Peter Nørgaard, Kingo Nørgaard, Carl Nørgaard, Hartvig Nielsen, Mrs. Cecilie Christensen, Christian Peteresen, Miss Cornelia Johansen, Miss Ella Tobiasen, Miss Eichart, Mrs. A. Peteresen, Ejner Nielse, Jørgen Peteresen, Mrs. P. Møller, Miss Agnete Andersen, Miss Christine Christensen, Fremodt Nielsen, Mrs. C. Peteresen, Fred Hansen, Eli V. Bern, Mrs. S. B. Nielsen, Mrs. A. Rasmussen, Miss Marie Olsen, Fred Broker, Mrs. Christensen, Miss Emma Brodegaard, A. Gaj, Mrs. Carrie Nielsen, Miss Martha Jacobson hvd \$1; S. Stern Møller \$1.50; Mrs. Thomsen 50c	30.50
	5.00
	35.00

Tilfammen... \$2463.71

Udbetalt til Dato 2852.30

Underfud... \$388.59

Indremissionen:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$2370.51
Sweetwater, Nebr., A. Hofgaard	5.00

Tilfammen... \$2379.51

Udbetalt til Dato 2168.32

Oversfud... \$211.19

Til det ny Maskinhus:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$107.58
Elmdale, Minn., R. S. Gundersen	10.00

Tilfammen \$117.48

Underfud endnu \$1940.81

Til en Kirke i Kurume, Japan:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$5175.50
Campton, Nebr., John Jørgensen, Magnus Nielsen hv. \$1	2.00
Ruffin, Nebr., Anton Benfon og Hustru, Magnus C. Peteresen, hv. \$5	10.00
Royal, Ia., Ed. Hendricksen, R. M. Nielsen hv. \$2, Mrs. Anna Loft, Marie Hendricksen hv. \$1	6.00

Tilfammen \$5193.50

Til en Kirke i Sida, Japan.

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$354.49
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh., Anton A. Peteresen	5.00

Tilfammen \$359.49

Til en Kirke i Bocatello, Italo.

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$476.30
Ringsted, Ia., Past. P. S. Miller og Hustru	2.00
Ruffin, Nebr., Lars Jespersen	5.00
Royal, Ia., Pastor Theo. M. Hansen og Hustru	5.00
Audubon, Iowa, Ebenezer Mgh., Anton A. Peteresen	5.00
Northfield, Minn., Den d. I. Kvindes.	5.00

Tilfammen \$498.30

Udbetalt til Dato 1500.00

Underfud \$1001.70

Til Missionen blandt Soldaterne:

Før kvitteret, se Abl. Nr. 4	\$15.00
Racine, Wis., Emaus Mgh., Dorcas Sewing Society	25.00

Tilfammen \$40.00

Blair, Nebr., den 24. Jan. 1918. Med Tak modtaget! Otto Hansen, -Kasf. f. d. f. dan. ev.-luth. Kirke i Am.